Ч. 249 (13.197). Львів, середа 9. листопада 1932. Poczlowa oplata zaplacono ryczaltem. Рік LIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 4·00 зол.
Чвертьрічно 12·00 „
Піврічно 24·00 „
Річно 48·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол. Швайцарії 5 шв. фр. Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 леї. Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Вибори в Німеччині.

Упадок національних соціялістів.

В год. 3. рано виборчий комісар оголосив тимчасовий урядовий вислід виборів до райхстагу. Віддано 35,379.011 важних голосів, тому в новім райхстагу буде мандатів 582. З поодиноких партій одержали: національні соціялісти 11,705.256 голосів, мандатів 195; соціяльні демократи 7,231.404 гол., мандатів 121; комуністи 5,970.833 гол., мандатів 100; центрум 4,228.322 гол., мандатів 70; німецькі національ 3,061.626 гол., мандатів 51; баварська партія людова 1,081.595 гол., мандатів 18; людовці 659.703 гол., мандатів 11; „Ляндфольк" у Турингії 60.065 гол., мандат 1; християнсько-суспільні 412.803 гол., мандатів 5; партія державна 337.871 гол., мандати 2; ганноверці 63.998 гол., мандат 1; партія господарська 110.117 гол., мандати 2; партія [illegible] 148.972 гол., мандати 3; віртемберці 105.178 гол., мандати 2; „Ляндфольк" 46.486 гол., без мандату, національні меншости 34.510 гол., без мандату.

Коли порівняти наведені вище виборчі цифри з цифрами з попередніх виборів, що відбулися в липні ц. р., то виходить, що при теперішніх виборах стратили найбільше національні соціялісти, бо аж 35 мандатів, себто з 37 проц. у райхстагу зійшли вони на третину (33.2 проц.). Крім того поважні страти виказують соціяльні демократи (12 мандатів) і центр (6 мандатів). Зискали: німецькі національ (11 мандатів) і німецька партія людова (4 мандати) та комуністи (11 мандатів), при чому нім. національ і нім партія людова підвищили свою процентову участь у голосах майже на 50 проц.

З того коротенького перегляду бачимо, що учорашні вибори принесли значні пересунення у стані посідання кількох головних політичних партій. Стратили загалом національні соціялісти поверх два міліоони голосів, соціяльні демократи ок. 700.00 голосів, центрум ок. 200.000 голосів. Зате зискали: німецькі національ і комуністи по 700.000 голосів, нім. партія людова понад 200.000 голосів. На 89 проц. голосуючих у липні ц. р. віддало тепер важний голос тільки 79 проц. управнених до голосування громадян.

Вислід учорашніх виборів не розвязує зовсім тих труднощів, які існували в Німеччині при попередньому райхстагу і довели до щойно переведених виборів. А саме: гітлерівці разом з центрум не становлять уже тепер безоглядної більшости, отже така урядова комбінація, можлива по минулих виборах, нині відпадає. Обі партії радикальні, а саме комуністи і нац. соціялісти, мають далі перевагу у райхстагу і можуть разом унеможливити кожну парляментарну більшість. Партії, тісно звязані з урядом, хоч зросли майже на 50 проц., одначе й далі мають за собою ледви десяту часть загалу виборців. Наслідком зменшення фреквенції голосуючих число мандатів упало з 608 на 582, отже на 5.5 прц. У таких умовинах зріст комуністів незвичайно характеристичний. Слід зазначити, що комуністична партія зискала свої голоси в кругах давніх виборців гітлерівців, бо комуністи зросли саме в тих округах, у яких нац. соціялісти найбільше стратили.

Поважні страти, що їх потерпіли нім. національні соціялісти, які досі йшли пробоєм від успіху до успіху, вказують дуже ясно на проблематичну вартість національно-ічних течій для нації і держави. Виходить, що націоналістичні елементи хиткі й національно незрілі, тому будувати на них щось тривкого не можна. Це одна з наук учорашніх німецьких виборів.

—o—

Плян праці.

((Кореспонденція з Америки.)

Ню Йорк, 20. жовтня 1932.

Дня 6. червня 1922 р. відбулося в комісії для закордонних справ у палаті послів американського конгресу у Вашингтоні переслухання українських громадянських делегатів і авдієнція у секретаря (міністра) закордонних справ, Карла Гюза. Це була велика й збірна українська депутація з головних українських осередків Злучених Держав. Вона представляла поважну силу кількістю й якістю. Коли нюйорські делегати вертали домів, підписаний, що організував нюйорську депутацію (сам ще не був тоді громадянином Америки), запитав одного з делегатів: „Скажіть отверто, яке Ваше враження з отих конференцій і переслухань?" На це дістав відповідь у напів жартовливому тоні: „Казали нам, що час перестати плакати, а взятися до роботи. А мені здається, що нам виразно дали до пізнання, щоби ми самі наперед уложили плян нашої праці, а щойно потім приходили до Вашингтону з політичною допомогою".

Коли ми будемо таїти наші думки „страха ради" і то не чужого, а свого, ми не знайдемо способу, взяти нашу долю в наші руки. А перед [illegible] нема що скривати своїх плянів, коли ми [illegible] масмо. Отже, після десятка літ від [illegible] переслухання на американському [illegible] годиться прийти до якогось заключення про нашу ролю в Америці. Нема півроку, щоби [illegible] вісти з рідної батьківщини не спонукали нас до якогось протесту. Але ці протести робимо ми вже отак, як рутиновану працю. [illegible], вислухаємо грімких промов, ухвалимо [illegible], пішлемо їх до ріжних міністерств, амбасад, до женевської Ліги Націй, зберемо збірку [illegible] від переслідувань і т. п. і знову [illegible] до другого випадку. І властиво ми живемо не конструктивною працею, а протестом.

Така животіння може бути добре для нас, [illegible], але не добре для молодого покоління, [illegible] Американець не любить плачу і оті протести його не одушевляють. Отже через те ми не можемо виховати українського доросту в постійнім заінтересуванні до праці для старого краю. Так мимохіть вийде, що для виховання свіжого покоління на еміграції мусить старий край уложити конструктивний плян праці для цілої нації.

Американські політичні фільософи нераз згадують, що відбудування теперішньої Польщі це чудо. Українське громадянство, після недавньої втрати своєї держави, задивлене на польське чудо, й собі надіється чуда. А з цього виходить властиво бездільність, бо чудо від нас не залежить. Самі декламації про майбутню українську державу нас не можуть довго вдержати при надіях. Противно, вони перейдуть на фразу, яка колись знудиться. Спроби розвязати деякі наболілі питання насильними способами перемінюють одних громадян в очайдухів, а інших застрашують. І з такої тактики може повстати непереєднана ворожнеча двох таборів, повстане внутрішня боротьба, яка ослабить наші сили і відверне увагу від далекосяглих цілей.

Твердження, що для великої будуччини нації треба посвятити теперішність, є настільки оправдане, наскільки ми ясно бачимо цю будуччину. А як ця будуччина опирається лише на міркуваннях, опертих більше на вірі, ніж на реальній дійсности, то таки треба поважно застановитися, чи часом ми не поповнюємо основної помилки, тобто посвячуємо життя й добро теперішнього покоління для сумнівної будуччини. Більшовицькі експерименти можуть нас дечого навчити. Що з того, що там проповідується майбутній рай, коли тепер гинуть міліони живих людей, а властиво ніхто не знає, як цей рай буде виглядати. Таке саме може бути і з нами. Проповідуючи як єдине спасення для нації українську державність на далеку мету, ми можемо підорвати її зреалізування тим, що виставляємо на знищення теперішнє покоління. Бож серед теперішніх відносин ніхто не може надіятися українського чуда.

„Третій Андрусів" з дня 25. липня 1932 р. виключає катаклізм, серед якого може повторитися нагода з 1918 р. Отже реальним народнім діячам треба числитися з тим зовсім поважно. Коли би американські українці вислали депутацію до тутешніх державних чинників і зажадали піддержати нас у змаганнях до створення української держави, то без найменшого сумніву скажуть нам, що на цілому світі нема нікого, хто хотів би викликати переворот теперішнього стану Европи на те, щоби серед цього українці могли повторити будову своєї державности...

Тверда конечність приневолює нас усіх глянути відважно собі самим у вічі й признатися, що ми не всилі звалити теперішні політичні границі; що треба рятувати націю способами, які в кожній займанщині є доцільні; що це не шкодить оконечному ідеалові; що до цієї праці треба втягнути весь український загал, включаючи й еміграцію і II покоління; що... і т. п.

А від такого признання лише один крок до намічення пляну. Коли ми напр. скажемо, що нашим найближчим змаганням є забезпечити українській нації вплив на виховання українського покоління в школі, контрольованій самим громадянством, котре платить державні податки, то з таким кличем ми можемо йти всюди і просити піддержки. Ніхто нам не закине, що ми хочемо розбити якусь там державу і перевертати весь істнуючий політичний лад, а й інтересована держава не буде могла клеймити український рух як якийсь протисуспільний чи ближче не скристалізований. Тим самим ми зможемо запрягти до конструктивної праці для добра цілого народу молоде українське покоління українського роду і дати йому якийсь життєвий ідеал. Коли ми здобудемо отсей перший етап, то мусимо йти послідовно крок за кроком далі. Навіть, коли ми поставимо напр. теорію вільної Західної Области, на взір вільної Ірляндської Держави то це не буде змагання до розвалу істнуючого політичного ладу, а буде радше змагання до утривалення загального миру в Европі чи на цілому світі. З точки політичного права може бути український стейт на Заході, інший може бути на полудневім Заході, інший на Полудні, а одна спільна мова й культура може лучити нас усіх.

Історія Злучених Держав Північної Америки вчить нас не одного доброго. З первісних 13 слабо зі собою споєних стейтів виросла сьогоднішня імперія на західній півкулі. Первісні творці американської унії зовсім не попадали в розпуку через те, що ці 13 стейтів були малим шматком землі над Атлантійським Океаном, хоч вони вміли вже в самих початках дивитися і на Тихий Океан. А ще й тепер американські патріоти не прелися своїх аспірацій на Канаду і вмістили відповідну клявзулю в конституції. Про це нераз згадується у промовах, але Велика Британія не робить з цього ніякої квестії. Розумна нація знає, що вона не вічна і що колись прийде пора на природній перестрій імперії на її складові части, як це колись сталося з Римом.

Д-р Семен Демидчик.

Православний епископ Жук не принятий царгородським патріярхом.

НЮ-ЙОРК, 17. жовтня. (Вл. кор.). Сьогодня вийшло чергове число „Українського Вістника", органу української православної церкви, що є під управою о. д-ра Йосифа Жука. В ньому описане свято висвячення о. д-ра Жука в епископи, згадано про апостольську сукцесію, а не скривається також цього факту, що царгородський патріярх відмовився приняти нову церковну організацію до своєї звязи. На ділі нова церква належить до новозорганізованої в Америці так званої „Соборної Православної Апостольської Церкви", якої головою є сирієць, архиепископ о. Афтимій, висвячений російським православним митрополитом Плятоном. Цей то епископ Афтимій, разом із помічним православним (кажуть, що російським) епископом Софронієм з Льос Анджелес, Каліфорнія, висвятив о. д-ра Жука 25. вересня на українського православного епископа. „У. Вістник" каже в передовиці, що проти висвячення о. Жука вели ріжні противники завзяту кампанію. Кликали на поміч то російських епископів, то навіть польський уряд. Одначе не сказано, хто то ті противники. З органу української автокефальної церкви, ґазети „Дніпро", здавна можна було довідатися, що о. Жук не дістане епископських свячень. З того можнаб заключати, що „У. Вістник" має на думці автокефалію. До церкви о. Жука належить біля 25 священиків, у значній части з університетською освітою. Це в більшій части бувші українсько-католицькі священики, усунені зі звязи української греко-католицької дієцезії.

Понижування католиків при виборах.

НЮ-ЙОРК, 17. жовтня. (Вл. кор.). В катедрі св. Патрика у Ню-Йорку виголосив учорашньої неділі пр[...] повідь о. Генрі Гаммер, який взяв собі за тем[...] теперішні вибори. В часі проповіди сказав мі[...] іж ін.: „Без огляду на те, чи людина чесна, р[...]яща і заслужена, але коли вона католик, то[...] ті прикмети гаснуть і її не хочуть допустит[...] видного становища в державі та на лісту кандидатів при виборах... А чейже добрий католик не може бути злим громадянином". Опісля проповідник доказував правдивість своїх помічень висловами св. Письма. При цій нагоді о. Гаммер сказав, що зі всіх організацій найбільше допомоги для бідних у часі кризи зібрали американські католики.

Наслідують більшовиків.

Ту[...]кий міністр освіти заявпачив у промові про[...]ігію в турецькій республиці, що турецьке духовенство було найбільшим ворогом нового національного руху, не признаючи турецької національности. Тепер усі монастирі дервішів закриті. Кемаль Паша зліквідував теж усі релігійні школи, а на просторих подвірях мечетів, на яких колись голошено основи корану, перуть сьогодні білля та варять кукурудзу. Релігійні студії дозволені тільки на історичному виділі турецьких університетів. Боротьба з релігією має на меті зліквідувати релігійний фанатизм населення. Одночасно влада дбає пильно про те, щоби не вживали старого правопису. Всі турецькі часописи й книжки друкуються латинкою.

Нюйорські жиди починають збірку 4-міліонового фонду.

НЮ-ЙОРК, 17. жовтня. (Вл. кор.). Вчора вечором відбулося в готелі „Коммодор" у Ню-Йорку зібрання біля 1.000 громадянських жидівських працьовників і вони уложили буджет видатків для Федерації жидівських добродійних організацій у сумі 3,923.000 дол. З тих грошей удержується 91 ріжнородних установ, між ними 7 шпиталів, 17 установ для опіки над дітьми, дім для старців, ріжні організації для допомоги бідним родинам та добродійні агенції іншого роду. На зібрання прислали свої привіти між ін. президент Гувер і демократичний кандидат на президента Рузвельт.

Роковини більшовицької революції

МОСКВА, 7. XI. ПАТ. Вчора відбулося тут велике свято з приводу 15-их роковин жовтневої революції. В академії взяли участь представники влади та урядів зі Сталіном, Калініном, Ворошиловом, Молотовом. Предсідник центрального екзекутивного комітету Калінін виголосив довшу промову, в якій схарактеризував хід революції й її вислиди та обговорив справу 5-літки. Вкінці підкреслив мирові тенденції СРСР.

У звязку з революційними роковинами централя комуністичної партії в Москві наказала підчиненим партіям у всіх державах робити демонстрації за світовою революцією. З того приводу у Варшаві арештовано кількасот підозрілих осіб.

Комуністична безсильність.

На засіданні управи московської комуністичної партії виголосив цікавий реферат визначний комуніст Мануїльський, що відповідав на запити робітників: чому більшовицька революція не вибухла досі ніде поза Радянщиною? Робітники добачують у цьому фальшиву тактику комунізму. Мануїльський відповів, що міжнародня ситуація є така, що найсильніші комуністичні партії: німецька, китайська та індійська не всилі проломити буржуазних запор. Однак це виянення не вдоволило робітників, наслідком чого Мануїльський розводився широко про трудноші комуністичної партії в поодиноких світових державах. Найсильніша на його думку комуністична партія німецька, опісля китайська, що числить 200 тисяч членів, а на третьому місці стоїть польська комуністична партія, яку він рахує на 18 тисяч членів. В дальшій черзі йдуть партії: болгарська, чеська, італійська, еспанська, англійська, американська, а на останньому місці французька.

ХОЧУТЬ УЖИВАТИ ПЕР ДЛЯ ЛІТАКІВ.

НЮ-ЙОРК, 17. жовтня (Вл. кор.). В летничих кругах зовсім поважно застановляються над можливістю вживати птичих пер для конструкції літаків у формі „воздушної птиці". Одначе пера малиб бути вживані не назовні, а в середині. Експерти, які приготовляють новий літак, хочуть виключити шум і гамір, який іде в парі з летом літака. Вони думають, що птичі пера заглушать звук машин у часі лету. Дотеперішні вислиди спостережень зовсім вдоволяючі.

Новий уряд у Югославії.

БІЛГОРОД, 6. XI. ПАТ. Король підписав іменування д-ра Міляна Орскича президентом ради міністрів. У новому кабінеті теку міністра закорд. справ обняв Євтіч, внутр. справи Лазич, фінанси Джорджевич, війну і маринарку Стойнович, промисл і торговлю Шуменкович. Перед створенням уряду король засягнув опінії у предсідників обох законодатних палат.

Протирелігійна кампанія в Радянщині.

Більшовицька влада виготовила подрібний плян протирелігійної акції, що має на меті знести всі віроісповідання на просторі Радянського Союзу. На основі того пляну всім державним урядовцям і службовцям не вільно ходити до церкви. Релігійна література заборонена, а хто її переховує, підлягає строгій карі. 150 протирелігійних фільм будуть висвітлювати по цілій державі. Після пятьох років кампанії на основі того пляну всяка релігія в Радянщині має щезнути без сліду. Покищо бачимо, що протирелігійна кампанія викликує там якраз противний наслідок. Релігійні настрої в Радянщині зростають.

Корабельна катастрофа.

ЛІЗБОНА, 7. XI. ПАТ. Корабель „Розіна" зударився з кораблем „Августа", який відразу затонув. „Розіна" так сильно вбилася дзюбом в бік „Августи", що мусіла дати контрапару, щоб разом з нею не піти на дно. Десять членів залоги „Августи", яких катастрофа заскочила у сні, затонуло.

По широкому світі.

— На політехніці в Будапešті вибухли протижидівські ексцеси, в часі яких кількох студентів жидів побито.

— Страйк в англійському ткацькому промислі, що обхопив двіста тисяч робітників, скінчився.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З 9. ЛИСТОПАДА 1932

ПРОСПЕР МЕРІМЕ.

ВОВКУЛАКА.

— На місці. До таких стрілів нема над пялицю. Бувають також призначені, характерні кулі, пане професоре. Маємо тут знахорів, які продають їх за добру ціну... Ґрафиня була сильно подрипана, ясно, що без памяти, й мала зломану одну ногу. Віднесли її до замку, вона очувила, але розум не вернувся. Відвозять її до Петербурга. Велике консиліюм, чотирьох лікарів, обвішаних усіма ордерами. Вони рішають: „Пані ґрафиня вагітна; можливо, що злоги будуть рівночасно кризою на ліпше. Покищо свіже повітря, село, масличка, кохелка..." Кожний дістає по сто рублів. Девять місяців пізніше ґрафиня родить гарного, здорового хлопця; але кріза на ліпше? Ніякож! Здовження шалу. Ґраф показує їй сина. Це завжди робить велике враження... в романах. „Вбийте його! вбийте звірюку!" — це був її крик: мало бракувало, щоби не скрутила йому шию. Від того часу раз тупа меляхолія, то знову приступи шалу. Сильний нахил до самогубства. Мусять привязувати її, щоби вивести на свіже повітря. Треба трьох кремезних служниць, щоби тримали її. Але одночасно, пане професоре, будь-ласка, прийміть до відома цей факт: хоч застосовую супроти неї все моє знання, не помагає нічого; одначе маю один спосіб, щоби вспокоїти її. Грожу, що обітну їй волосся. Думаю, що колись мала дуже гарне. Кокетство! Це одиноке людське почування, яке в неї залишилося. Чи це не смішне? Колиб я так міг поводитися з нею по моїй волі, то може би і вилічив її.

— В який спосіб?

— Биттям. Я вилічив так двацять мужиків в одному селі, де появилося це шалене російське божевілля, зване там „кликуша" (виття): якась баба зачинає нараз вити, її кума за нею. За три дні вже ціле село. Щоби успокоїти їх, я мусів вкінці взятися до цього крайнього способу і казав бити. (Прошу, беріть оривку, вони дуже смачні.) Але граф ніколи не дозволив спробувати.

— Якто! Ви хотіли би, щоби він згодився на ваш дикий спосіб лікування?

— О! Він так мало знає свою маму, а врешті це для її добра; але скажіть мені, пане професоре, чи повірилиб ви колинебудь, що зі страху можна зійти з глузду?

— Положення ґрафині було жахливе... Знайтися в пазурах такої дикої звірюки!..

— А ось, син її зовсім не похожий на неї. Несповна рік тому він знайшовся в зовсім подібній ситуації і завдяки своїй холоднокровности просто чудом вивинтувався.

— З пазурів медведя?

— Медведиці, і то найбільшої, яку бачила тут від довгого часу. Граф хотів напасти на неї з ратищем у руці. Ба! коли вона одним ударом відкидає ратище, хапає пана ґрафа у свої лапи і кидає його на землю, з такою легкістю, як я перевертаю цю пляшину. Він, хитрий, прикидається мертвим... Медведиця нюхала його, нюхала а потім замісць розшарпати — полизала його язиком. Мав настільки приявности духа, що не рушився і медведиця пішла своєю дорогою.

— Медведиця думала, що він мертвий. Дійсно, я чув, буцімто ці звірята не їдять трупів.

— Треба в це вірити, а одночасно гистерігатися цього досвіду на своїй шкурі; але до речі, дозвольте оповісти вам одну історію з Севастополя. Сиділо нас пятьох чи шістьох при дзбанку пива за амбуляторійним возом славного бастіону ч. 5. Стійка кричить: „Бомба!" Ми всі припадаємо ниць до землі; але ні, не всі: один старшина, на назвище,... але не буду подавати його назвища,... досить, що один молодий старшина, який щойно наспів до нашої частини, стояв дальше непорушно, тримаючи в руці повний кухоль, аж до хвилини, коли вибухнула бомба. Вона відірвала голову мому бідному приятелеві добряві Андрієві Сперанському і розбила дзбанок; на щастя він був майже зовсім порожній. Піднявшися після експльозії ми побачили

Перший український памятник у Львові.

Умовини життя не дали нам змоги досі поставити якийнебудь памятник нашим заслуженим людям на прилюднім місці у Львові. Навіть для одиниць, що жили і працювали у Львові, яких надбання є достойною вкладкою в скарбницю загально людської культури, а тимбільше культури народу, що становить переважну більшість цьої провінції, нема місця під памятник.

Перший український памятник мусів стануги у межах будинків, недоступних кожночасно для загалу. Маємо на думці памятник відкритий недавно в парку греко-кат. Духовної Академії, а двигнений в честь Великого Мужа Галицької Землі, Добродія безчисленних культурних установ і князя нашої Церкви митр. Андрія Шептицького. Духовна Академія, що завдячує йому своє повстання і скорий та багатий розвиток перша сплатила частину довгу вдячности за заслуги покладені для добра народу.

Памятник цей є одночасно одною з ланок у мистецькій діяльности теперішнього проводу Духовної Академії, що від ряду літ старається заповнити недоцінювану досі у нас, а також і в мурах цієї установи, ділянку мистецькими очинками, що далеко переходять вагу і значіння для домашніх потреб самої установи, але є одночасно немаловажним вкладом у культуру нашого народу. Згадаймо тут хочаб каплицю кисти П. Холодного, вже звану і славну, недокінчені ще декорації стін авлі П. Ковжуна, відтак Музей Академії, який ледви за кілька місяців свого іствування вже може похвалитися експонатами першорядної мистецької і історично-культурної вартости. Останнім покищо ділом Духовної Академії, а радше його ректора о. д-ра Й. Сліпого, що перший у мурах цієї установи належно поставився до мистецьких справ таких потрібних для закруглення світогляду кожної культурної людини, є отсе памятник митр. А. Шептицького.

Памятник виконав з ваплякового полянського каміня арт.-різьбар А. Коверко, який ще й інші праці виконував в Академії, нпр. іконостас у каплиці Холодного. Завдання різьбаря не було легке. Бо коли наше малярство має вже багато визначних мистців, то різьбарство, що звичайно до свого розвитку потребує великих матеріяльних засобів, ставить щойно перші кроки, які не завсіди виходять зовсім удатними. У тих умовинах треба великої напруги і праці, щоби різьбарський твір досягнув мистецького рівня, і треба признати, що А. Коверко поставився до справи відповідально і з належним зрозумінням, у висліді чого маємо теперішній памятник.

Могутня монументальна постать на трьох ступнях, оперта на лівій нозі і руці, у важких складках одежі, що надають цілій поставі великої сили і могутности, з глибоко задуманою головою натхненого пророка, якого думки обертаються довкола хреста, що його держить у правій руці на грудях. Стилістично памятник треба зачислити до нового мистецтва, яке в різьбарстві хоче ділати будовою мас, відважним заломанням світла і тіни, ясним незложеним укладом ліній. Це Коверкові зовсім удалось. Деякі трудноші виринули лише при композиції голови, яка з причини реалістичних вимог портретної подібности мусіла стилістично дещо віддалитись від решти корпусу. Стояла дилема: або добувати форму і тоді подібність пересунути на другий плян, або робити портрет зі шкодою для вимог стилю. Переважила концепція друга, бо до першої концепції нема у нашого загалу ще повного зрозуміння. Компроміс цей мусів статися, щоби твір, який має бути доступний для глядачів, не дуже радикально подавав їм невиразні мистецькі тенденції. Одначе відхил стилю голови не є настільки далекий, щоб цілість затрачувала одностайність мистецької концепції. Форма та зрештою ще не є остаточна і може бути ще кожної хвилини перемінена, бо й так на викінчення різьби до речинця відкриття не вистарчило різьбареві потрібного часу.

Сяк чи так, памятник митр. Андрея Шептицького є вкладом у нашу мистецьку культуру, не лише тим, що він наш перший памятник у Львові, але й своїми мистецькими прикметами. А. Коверко дав доказ, що у сприятливих умовинах для мистецької праці він може випускати зі своєї робітні непересічні мистецькі твори. Духовній Академії належиться подяка, що створює ті умовини, бо це вийде на пожиток не лише Академії, але й нації.

Михайло Драган.

Промислові велетні без праці.

Московський кореспондент „Н. Фр. Пресс" у звязку з відкриттям Дніпрельстану повідомляє, що промислові велетні 5-літнього пляну окружені пусткою. Є небезпека, що ті величезні будівлі довго будуть мертвими пірамідами, памятниками величезного зусилля, які не мають ніякого звязку з життям. Здають собі з того справу комуністичні кола. На доказ кореспондент наводить свою розмову з визначним комуністом, що кермував будовою одного з промислових велетнів. Відповідаючи на замітку одного журналіста про кризу господарки в Радянщині та саботажі селянства, комуніст заявив: „Ми зробили своє. Велетні 5-літнього пляну готові. Інші нехай подбають, щоб не було в атмосфері господарської пустки".

Два свята.

Посвячення площі під будову церкви у Знесінні Новім.

Велике свято відбулося в неділю 6. ц. м. на Знесінні Новім, а саме посвячення площі під будову церкви, що її записала на ту гарну ціль тамошня громадянка п-і Анна Марцінкова. На тому святі зібралося численно громадянство зі Знесіння Нового і Старого та гурт української інтелігенції з міста.

Свято почалося Архиерейською Службою Божою у прегарно відновленій церкві у Знесінні Старім, яку відправив Преосв. Будка в окруженні о. сов. Туркевича й о. М. Каріваця ЧСВВ. Там-же виголосив еп. Будка коротку проповідь.

Після Сл. Божої перейшов процесійний похід з церкви на відповідно прибрану площу у Знесінні Новім, куди прийшла одночасно процесія і з церкви св. Пятниць під проводом о. Каштанюка. Посвячення площі довершив Преосв. Будка в окруженні пятьох священиків, після чого о. прал. Куницький виголосив релігійно-патріотичну проповідь, у якій вказав на вагу жертви гром. Марцінкової, якої діло заслуговує не тільки на щире признання, але й на наслідування по інших передмістях Львова, де нема нашої церкви, а також у цілому краю. Закінчилося свято многоліттєвим і гимном „Боже великий". Співав мішаний хор церкви Св. Пятниць.

Площа під будову церкви, на якій красується тепер високий дубовий трираменний хрест, доволі простірна і має гарне положення. Тепер треба тільки побажати комітетові будови, що працює під проводом меткого й енергійного о. В. Харини, аби він найшов якнайгорячішу підтримку серед патріотичних знесінських громадян і таким чином міг довершити почате діло якнайшвидше на славу й пожиток нашого народу.

Ювилей Братства „Доброї Смерти" при церкві св. о. Николая.

В 10-ліття Братства Доброї Смерти при княжій церкві св. о. Николая у Львові, яке нараховує понад 800 членів, відбулося в неділю 6. ц.м. у тій церкві святочне богослуження, що його відправив о. кан. Лопатинський в окруженні о. сов. Садовського й о. сов. Цуткевича. Співав міш. хор під управою п. Сигора. Проповідь про вагу Братства „Доброї Смерти" виголосив невтомний о. прал. Куницький. Після Сл. Божої — відбулася панахида за померших членів того Братства. Свято закінчилося спільною знимкою членів Братства під проводом заслуженого пароха церкви о. В. Лончини.

Свята 1. листопада.

ТЕРНОПІЛЬ.

Заходом Громадянського Комітету уряджено дня 1. листопада ц. р. торжествене богослуження в парохіяльній церкві в Тернополі на спомин 1. листопада 1918 р. Співану Службу Божу відправив місцевий парох о. крилошанин Володимир Громницький в асисті о. Івана Пасіки й о. Степана Коляньківського. Священики були у світлих ризах; співав церковний мішаний хор, що після закінчення богослуження відспівав „Боже великий". Церкву заповнили битком інтелігенція і міщанство.

Вечором тогож дня відбулися святочні сходини місцевого громадянства. Численно явилася молодь. Сходини відкрив пос. д-р Дмитро Лєдика, проводив проф. Іларій Брикович. Промову про історію української державницької думки та про причини невдач у нашому державному будівництві, врешті про потребу плекання традиції виголосив посол д-р Степан Баран. Свято закінчилося відспіванням національного гимну і стрілецької пісні про червону калину.

ТУРКА Н. СТР.

В дні 31. м. м. в год. 5. веч. відправило у нас трьох священиків парастас і панахиду за поляглих у парохіяльній церкві, де по середині красувалась гарно прибрана могила. Співав хор читальні „Просвіти". А в дні 1. ц. м. рано була у нас тиха Служба Божа, закінчена панахидою за поляглих членів УГА. З Турки й турчанського повіту. Збірка на інвалідів у часі Служби Божої принесла 9.87 зол. Вечором в год. 6. відбувся в читальні „Просвіти" реферат студ. Мирона Угриска про значіння листопадових роковин.

Тисяча інвалідів УГА жде на поміч громадянства. Вшануйте їхні заслуги в місяці листопаді!

З орґанізаційного руху.

Довірочна нарада у Висоцьку Вижнім, пов. Турка.

В дні 12. жовтня ц. р. відбув пос. Великанович нараду з селянами в горішнім кінці села Висоцько, яке становить майже окрему громаду від шляхотської дільниці. Ця часть села має свою окрему церкву, окрему школу, окремий громадсько-церковний дім і зовсім окремий від шляхти спосіб думання та настрої. На нараду явилися найповажніші господарі цієї дільниці, дехто з наших шляхтичів-селян, а також делегати з Кривки, Гусного й Маткова.

Пос. Великанович обговорив усі справи, що вяжуться з життям громади та подавав поради. Найважнішою темою наради була справа заложення молочарської кооперативи, яку селяни хотять там мати до спілки з сусідніми селами. Принагі жалувалися на несправедливий розділ податків, через те, що в часі війни понищено табулярні книги, які до нині не впорядковані. Нарікали також селяни, що громадський уряд, який є головно в руках шляхти, несправедливо виконує шарварковий закон, бо як треба робити безплатно, то виганяють до цієї праці бідних, а як за гроші — то кличуть передовсім богатших шляхтичів. Великою журбою не лише мешканців Висоцька, але й цілого повіту є лихварське обложження і тому селяни домагаються загальної мораторії.

Селяни Гусного жалувалися на шикани тамошнього учителя Яна (колись Івана) Кульчицького, на якого вже від 4-ох літ вносять жалоби до влади, але без успіху.

На всі запити давав посол Великанович вичерпуючі пояснення і закінчив нараду зазивом, аби перестали з собою спорити селяни шляхотського походження і хлопи, бо одні і другі є українцями і находяться в однаковому господарському й політичному положенні. Зокрема агітація деяких кругів, мовби наші шляхтичі були поляками, є без оправдання, бо вони є від віків українцями та греко-католицького обряду, а тільки за прислуги зроблені польським панам, одержали шляхотські відзначення. Є в нас сотні громад, що одержували князівські титули, але через те не перестали бути синами свого народу — українцями. Що так є дійсно, нехай засвідчить факт, що прим. в Ільнику (турчанського повіту) король Собєський у 17-тому столітті допоміг зорганізувати греко-католицьку парохію. Якби наша шляхта була поляками, то польський король був би їй осинував польські парохії. Зрештою на основі польської конституції знесено шляхотські титули, а деякі панки цей титул вислвлюють тепер виключно з метою асиміляційної пропаганди.

ЧИ ВИ ЗЛОЖИЛИ ЛИСТОПАДОВИЙ ДАР УКРАЇНСЬКИМ ІНВАЛІДАМ?

серед диму, нашого приятеля, як глитав останній ковток пива, мов би нічого не сталося. Ми вважали його за героя. На другий день стрічаю сотника Гедеонова, як виходив зі шпиталю. Він каже мені: „Обідаю сьогодні разом з вами і, щоби відсвяткувати мій поворот, плачу шампана". Сідаємо за стіл. Молодий старшина, той з пивом, був також і не сподівався шампана. Відкорковую біля нього пляшку... Паф! Корок стріляє йому просто у висок. Він скрикує і омліває. Вірте, що мій герой і за першим разом мав чортівський страх і якщо, замість сховатися, пив своє пиво, то тільки тому, що втратив голову і зробив це майже відрухово, не здаючи собі з цього справи. В дійсності, пане професоре, людська машина...

— Пане докторе, — сказав слуга, який увійшов в цю мить у кімнату — Жданова каже, що пані графиня хоче їсти.

— Чорт би її побрав! — пробурмотів доктор. — Іду. Як нагодую мою чортицю, пане професоре, то можемо, коли це буде вам приємно, заграти партійку преферанса або „дурачка"?

Я висловив йому свій жаль, що не вмію грати в карти, а коли він відійшов до своєї хорої, я вернувся до своєї кімнати і написав листа до пані Гертруди.

(Продовження буде.)

...ть наш часопис!

НОВИНКИ

— **Українська робітня футер Юліяна Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. II. пов. Тел. 54-46.** 1880-?

— **Овочеві шепи та кущі найкраще садити осінню!** Добірні торговельні відміни, пригожі для нашого підсоння, по знижених цінах (нижчі від весняних!) негайно висилає фірма: А. Терпиляк, шкілкове та насінне господарство в Залукві, п. Галич. Від збірних замовлень значний опуст. Домагайтеся цінників та оферт. 573 14-15

— **Дня 5. ц. м.** відбулася в університеті Яна Казимира у Львові промоція Мр. Ірени Стрийської на доктора фільософії. 792 1-1

— **Українське Туристично-Краєзнавче Т-во „Плай"** улаштовує серію відчитових споминів з цікавих прогульок. Перший виклад інж. Мудрака про мандрівку по Бесарабії й Буковині відбудеться в четвер 10. ц. м. в год. 18-ій у салі „Бесіди". Для членів і впроваджених ними гостей. 793 1—2

— **Панахида за душу бл. п. д-ра Володимира Охримовича** відбулася в неділю 6. ц. м., в перші роковини його смерти, у церкві Успенія Пресв. Богородиці. Відправив панахиду о. кан. Лопатинський при співучасти оо. Горчинського і Василева. Церква була переповнена вірними і приятелями та знайомими заслуженого покійного громадянина.

— **У справі видання творів пок. В. Липинського.** Від проф. Д. Дорошенка діставмо таке письмо: Отсим подаю до відома заінтересованих, що п. Орест Жеребко, якому пок. В. Липинський передав по заповіту право на видання своїх творів, уповажнив мене вести переговори в справі видання творів Липинського і заключати відповідні умови з видавцями. Отже прошу всіх заінтересованих звертатись безпосередньо до мене на адресу: **Liboc u Prahy, Bila Hora, 417. CS-R.** Проф. Д. Дорошенко.

— **Дайте дітям тепло!** Жіноча Секція при гуртку „Р. Ш." ім. Бориса Грінченка на Городецькім уладжує в суботу 12. ц. м. в салі „Бесіди" в год. 21. „Осінні Вечерниці", з яких дохід призначений на закупно вугля для рідних шкіл на Городецькім! Досі шкільні салі не опалені. Прийдіть масово і поможіть тим бідній дітворі.

— **До відома бідній шкільній молоді.** Батьківський комітет при державній економічно-торговельній школі у Львові (пл. Стрілецька ч. 8. і вул. Скарбківська ч. 39) уладив при допомозі дирекції тієї школи дешеву кухню для шкільної молоді. Кухня має гарне приміщення в шкільному будинку (при пл. Стрілецькій ч. 8) і видає снідання за 5—10 сот. та обіди з трьох дань за 40 сот. В нинішних важких часах безробіття і загального недостатку, ця кухня, що уможливлює за півдармо зовсім добре прохарчування, є справжнім добродійством і тому повинна користати з неї особливо українська молодь, що живе серед особливо важких життєвих умов. Служачи високій харчівній ідеї, управа кухні обслугує однаково всю бідну шкільну молодь без ріжниці народности на віроісповідання.

— **Одноденеву виставу овочів у Заліщиках** уладжено заходом місцевої державної рільничої школи і союзу власників садів теплого Поділля. Показ осінної продукції овочів у заліщицькому повіті виказав, що ті овочі можуть конкурувати з каліфорнійськими, а виноград зовсім не уступає угорському або румунському.

— **Задля поширення туристики в Карпатах.** З почину центральної влади у воєвідському уряді в Станиславові відбулася 6. ц. м. конференція в справі розвинення й поширення туристики та літнищ на Покутті й Гуцульщині. Крім урядових представників у конференції взяло участь кількадесять запрошених осіб.

— **Обікрали апеляційний суд.** До будинку апеляційного суду у Львові добулися в ночі від базару при пл. Галицькій злодії, отворили витрихом двері касового бюра, розбили раком залізну касу й забрали готівку в сумі коло 10.000 зол. Влому доконали рутиновані злодії, як про це свідчить їхня прецизна робота.

— **В справі крадежі сержанта Фурманського** у Львові вийшли на яву цікаві речі. Фурманський, присвоївши собі 5.600 зол., які дістав у Банку Польському на виплату пенсії службовцям інспекторату армії, виїхав негайно до Варшави і тут програв усі гроші на кількох перегонах. Опісля усів до літака, щоби вернути до Львова. Коли осів на летунському майдані в Скнилові, чекала на нього вже військова жандармерія, яка його арештувала й передала в руки військового суду.

— **Гайне-Медіна.** В Шехині (пов. Перемишль) занедужав на Гайне-Медіна 2-літній синок Степана Костюка. Це вже пятий випадок тієї недуги в Перемишлі. В перемиському шпиталі є тепер пятеро дітей хорих на Гайне-Медіна. Стан здоровля чотирьох поправився.

— **Окрадають церкви.** До церкви в Мельничу пов. Жидачів вломилися злодії й забрали зі скарбони 5 векслів та кілька золотих готівкою. Мабуть ті самі злодії добулися до церкви в Лютинці, де вкрали 90 зол.

— **Фальшували залізничі білети.** В Чайковичах пов. Рудки арештовано Михайла Цьвока, торговельного агента, що підробляв залізничі білети. Він зізнав, що потрібні інструменти дістав від Гр. Костіва з Розвадова пов. Жидачів, якого теж арештовано.

— **Перейшов на юдаїзм.** Учитель луцької державної гімназії Тадеуш Лесяк, великий місцевий патріот, як тепер виявилось, давно перейшов на юдаїзм. Счинилася метушня серед польського громадянства й Лесяка перенесли до німецької ґімназії в Бельську.

— **Під колесами потягу.** На стації Пруси біля Самбора сталася трагічна подія. Доньку купця Еренцвайга з Миколаєва в моменті, коли поїзд заїздив на стацію, струнув хтось із ступеня вагону, наслідком чого вона дісталася під колеса, які відтяли їй ногу в коліні й покалічили на цілому тілі. Нещасну відставили до шпиталю в Самборі. Винуватця звірського вибрику не відшукали.

— **Тайна фабрика горівки.** Органи скарбової контролі в Бережанах викрили тайну горільню в районі Мечищів-Липиця Долішна. В часі ревізії найшли апарат до виробу спірту, гнаний водною парою. Крім того найшли 100 літрів виварів після самогонки і кілька літрів готової самогонки. Уладження тайної горільні було власністю кольоністів з Волині, що мешкають в цьому районі. Поліція арештувала Куніцького, Добржинського, Дідика і Підграничного й відставила в розпорядження слідчого судді.

— **Любовна трагедія.** В селі Томашові під Яблонною 19-літн. Ст. Смачинський убив вистрілом із револьвера свою 18-літн. наречену Кришівну, а потому відобрав собі життя. Причиною трагічної події було те, що родичі не годилися на його женячку, заки відслужить при війську.

— **Екзекутор убив людину.** Як повідомляє ПАТ, в повітовій команді поліції в Снятині зголосився перед кількома днями вечором екзекутор скарбового уряду Йосиф Дзямський і зізнав, що переводячи 4. ц. м. екзекуцію у гр.-кат. пароха Мих. Дольного в Русові, був приневолений вжити проти наймита тогож священика, Андрія Мельника, пальної зброї. Вжиття зброї мотивував тим, що Мельник перепиняв йому виконування екзекуції й кинувся на нього з вилами. Дзямський переводив екзекуцію без ніякої асисти. Мельник, ранений револьверою кулею в околицю серця і перевезений до шпиталю в Снятині, помер у ночі. Поліція арештувала Дзямського аж до перевірення доходжень.

— **Іміграція до Зл. Держав завмерла.** Останній статистичний виказ, оголошений департаментом праці у Вашинґтоні, подає до відома, що наплив імігрантів до Злучених Держав в місяці липні ц. р. обнизився майже до мінімум. З приписаної квоти мало хто з чужинців скористав. Хоч американський закон дає 14.833 людям дозвіл на вступ до Америки, однак в липні одержало візу лиш всього 633 душ. Девятьдесятьшість проц. віз відкинено. Тим способом тепер виїзджає з Америки в десять разів більше людей, ніж туди приїзджає.

— **Новий рід комунікації в Австрії.** Австрійські залізниці звели в себе новину. Для скоршого получення Відня з Ґрацом введено на тій лінії крізь Семерінґ спеціяльні автобуси на шинах. Подорож з Відня до Ґрацу триває лише 3 години 22 мінути. Карти лише III. кляси. Дальше взялись австрійці за пропаґанду для свого краю. Щоби показати чужинцям красу Альп, введено коло Семерінґу новий рід потягів. Складається такий потяг з кількох отвертих вагонів і одного критого. Публика має нагоду в часі повільної їзди любуватися красою Альп. Машина пхає такий потяг ззаду так, що подорожні не висідають з потягу обкурені та обсмаровані саджою. Такі потяги їздять тимчасово лише в неділі і при гарній погоді. Як виплатяться, то будуть введені всюди.

— **Підмога для німецьких письменників.** Німецька статистика стверджує одно цікаве явище: чим люди багатші, тим менше читають. Вони такі заняті ріжними ділами, що на книжку не мають часу. А що бідні читають залюбки повчені книжки, то серед німецьких авторів біда. Німецький закон каже, що член союзу письмен-

---

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З 9. ЛИСТОПАДА 1932.

О. І. БОЧКОВСЬКИ.

Молода Бретанія і необретонський активізм.

(З нагоди 400. роковин злуки Бретанії з Францією.)

I.

Остання строфа бретонського національного гимну кінчається так: „Старий краю моїх батьків". До речі, це один із найпоетичніших і не банальних змістом гимнів. Мабуть через те, що автором його був видатний новобретонський поет — Жафрену Талдір; він написав цей вірш, як патріотичну поезію. Тільки згодом — стала ця поезія бретонським гимном.

У перекладі зміст одної строфи такий:

„Хоча Бретанію у війнах побороли,
Живе її ще мова,
Невтишне її серце рветься до життя,
Ти вже прокинулась, Бретаніє моя!

Мені пригадалася ця автохарактеристика молодої Бретанії, коли я читав у французькій пресі тенденційні звіти про урочисте святкування ювилею 400 роковин добровільної злуки Бретанії з Францією, що на початку серпня (4—9) відбулося головно у Ван, одній із стародавніх столиць цього незвичайно своєрідного краю, де живцем ще й досі захoвалася одна з найстарших культур сучасного людства. Е. Ерріо у своїй урочистій промові на цім святі влучно називав Бретанію — „дуаєном (сеніором) світу".

400 років добровільної злуки Бретанії з найцентралістичнішою з европейських держав не всилі були засимілювати мовно кельтське її населення. Яскраво це підкреслює саме цитований бретонський національний гимн. З 1.100.000 бретонців коло 2/3 майже не знає французької мови, хоча на світі нема більш винародовляючої школи за французьку, звідки рідна мова „одноженів" є безоглядно усунена й де дітям під карою глумливої відзнаки, т. зв. „сіґнум", не вільно сказати бодай одно слово у свому рідному „патуа" (говірці), як зневажливо у Франції називаються мови всіх національних меншостей. Ще в 1925 році міністр освіти Де Монзі видав спеціяльний обіжник, який забороняв бретонську мову як помічну навіть у початкових школах. Виправдання та пояснення цього обіжника ним можна уважати справді клясичним: „Для повного обєднання Франції — казав Де Монзі — бретонська мова мусить щезнути".

Але народи вже не асимілюються. Сучасне національне відродження кельтів, що найдовше й найтяжче відчули на собі винародовлюючі заходи двох найсильніших і найкультурніших держав — Англії та Франції — є красномовним цього доказом.

Бретанія національно прокинулась. Точніше кажучи, вона сама **in statu nascendi**. Висловом цих її національних змагань можна вважати новітній необретонський активізм, на якім я хочу тут зупинитися. Це — нова Молода Бретанія. Десь за 20—25 років вона буде політичним фактом. Поки це, мовляв, національний пролог...

Я лишаю осторонь тут старобретонську фазу цього руху, як більш романтичну й після світової війни виключно вже історичного значіння. Єдине, що вона залишила Молодій Бретанії у спадщині — це літературну новобретонську мову. Молодобретонці з властивою всім дітям невдячністю досить зневажливо ставляться до головно-культурницької праці своїх батьків: мовляв, їхні національні змагання „не мали мети та не багато в них було праці". Звичайно це несправедливий і дуже однобокий засуд. Без романтики та архаїзуючого захоплення автора старобретонських народніх пісень (Барзас Брейз) — Ля-Вільмарке, або без патріотичних пісень — А. Брізе, — цих двох каменярів бретонського національного пробудження, — неможливим був би сьогоднішній необретонський активізм.

II.

Зовсім несподівана й для впорядчиків ювілейних свят у Бретанії дуже неприємна подія різким дисонансом порушила їхній суто франкофільський характер. Маю на думці замах на памятник франко-бретонської унії, поставлений у 1911 році у Рен, другій стародавній столиці Бретанії. Отже, цей памятник над ранком 7. серпня вилетів у повітря. Факт тим дивніший, що він стояв майже під носом поліційного комісаріяту на головній площі. Хоч вранжери цього замаху покищо не були зловлені, проте відразу-ж було безсумнівним, що зробили його прихильники крайнього напрямку бретонського активізму.

Розуміється, що цей замах рішучо осудили, як акт дикунського вандалізму, проти якого вся Бретанія однодушно протестує. Мер міста Рен приобіцяв, що незабаром замісць знищеного на цьому-ж самому місці буде поставлений кращий памятник Унії. Взагалі була тенденція злегковажити та заперечити при цій нагоді істнування бретонського національного руху. Не можна сказати, щоб це зовсім вдалося. Адже-ж є факти, які жадні урядові заперечення не всилі скасувати (Продовження буде).

Після виборів у Німеччині.

БЕРЛІН, 7. 11. ПАТ. В урядових колах, як повідомляє „Монтаг", кажуть, що розвиток положення залежить від того, чи новий парлямент зуміє працювати з партією, яка має більшість у парляменті.

Уряд предложить у найближчому часі райхстагові проект реформи конституції. Від становища партій до урядового проекту залежатиме відношення уряду до райхстагу.

БЕРЛІН, 7. 11. ПАТ. Керуючі кола нац.-соціялістичної партії повідомляють, що вчорашні вибори не підважили основ партії, як того сподівався Папен. Гітлерівці перейшли вогневу пробу, даючи доказ, що годі їх виелімінувати як рішаючий чинник з політичного життя Німеччини. Маючи 200 мандатів нац.-соціялістична партія є й далі найсильнішою партією в райхстазі.

МІЛІЦІЯ ЗАМІСТЬ АРМІЇ.

ВІДЕНЬ, 7. 11. ПАТ. „Зон унд Монтагсцтг." довідується, що австрійський уряд розглядає плян введення в Австрії міліції замість професійної армії. Делегат австрійського м-ства оборони, який був у цій справі в Женеві, сказав, що великі держави не є проти нових плянів уряду. Австрійський делегат при Лізі Націй має предложити проект свого уряду на розбройній конференції в Женеві 21. листопада ц. р.

Згідно з урядовим проектом час служби в міліції тревав би 6—9 місяців. Консеквенцією введення міліційної системи булоб негайне розвязання всіх збройних формацій.

ПРИПИНЕННЯ РУХУ ЛЕТУНСЬКИХ ШЛЯХІВ.

ЦЮРІХ, 7. 11. ПАТ. З днем 1. листопада ц. р. усі швайцарські летунські шляхи припинили свою діяльність на зимовий час. Лише Женева матиме летунську сполуку з Льондоном через Париж і з Барсельоною та Мадридом.

ХОЧЕ МАТИ ОДИН ДЕНЬ ВІДПОЧИНКУ.

НЮЙОРК, 7. 11. ПАТ. Президент Гувер виїхав до Пало Альто в Каліфорнії, де проведе свій виборчий день. Політичні приятелі витали його в Кольорейді та просили, щоби виголосив промову. Гувер відмовився та пояснив, що хоче мати один день відпочинку.

ників, коли докаже свою нужду, може дістати 72 марок у добродійнім бюрі там, де мешкає. До цього не треба ніяких довгих заходів, паперів, тощо, а гроші виплачують йому автоматично. Генеральний секретар товариства Шілера в Веймарі телеграфічно пересилає письменникам у нужді від 200 до 500 мар. Берлінський бурмистр має доручення видавати такі підмоги від 200 до 1000 мар. В особистім бюджеті Гінденбурга існує позиція 24.000 мк. для 240 письменників у скруті. Союз драматургів має на цю ціль окремий фонд. При великім видавництві Рудольфа Моссе заснували касу самодопомоги для письменників; тут кожний може звертатись тричі в рік і дістає негайно підмогу починаючи від 30 марок, залежно від його потреб і заслуг.

— **Шпада Наполеона.** У париськім музею „Інвалідів", що стоїть у сусідстві церкви, де находиться домовина Наполеона виставили тепер нову памятку великого корсиканця. Це шпада, яку носив він у дні битви при Ватерльо. Вона має свою історію. У Жемаппі підчас відступу вояки союзної землі захопили табор Наполеона з його приватним майном і розграбили його. Шпада переходила довгу історію аж опинилась в руках якогось берлінського аптикаря, що тепер зробив на ній прегарний інтерес. У музею „Інвалідів" є вже славна сіра блюза Наполеона, хрест почесної легії, який носив він на острові св. Олени, мундур, в якому брав участь у битві при Маренго, шабля з египетського походу, тощо.

— **Бій літаків із армією струсів.** У сх. Австралії розмножилися страшно струсі, породи т. зв. „Ему". Стада тих птахів рушили з долів на поля та нищать плянтації та засіви. В околиці Кемберра кілька величезних стад по 20.000 штук, знищили 80.000 гектарів пшениці. Втрат є понад мілон фунтів стерлінгів. До боротьби зі струсями має станути кілька баталіонів піхоти й ескадри літаків, що мають кидати бомби, які витискають сльози. Т-во охорони природи в Сіднею запротестувало проти такої боротьби.

— **Ріжні вістки.** Американські банки дали Нюйоркові позичку на 35 міл. дол. із тим застереженням, що дають її в останнє і що місто мусить скоротити свої доходи бодай на 50 міл. дол. річно. — Представник СРСР у Дітройті заявив, що радянські фабрики можуть приняти американських робітників, звільнених із фабрик Форда; очевидячки умови для цих робітників ліпші, коли вони не можуть вивезти із Рад. Союзу ніякого заробітку. — Славному англійському письменникові ірляндцеві Джемсові Джойсові, що постійно живе у Парижі, загрожує повна сліпота. — До португальської кольонії в Африці, Анголі, виїжає велика французька наукова експедиція з письменником, малярем і кінооператорами. — В Англії двох бандитів засудили на кару тілесної кари: випріщення їх батогами. — У славнім німецькім селі Обераммерґав помер у 88 р. життя Людвиг Лянг, що від 1875 р. організував „Господні Страсти", які що 10 літ притягали до себе тисячі глядачів з усього світа; він був учителем деревляного різьбарства у народній школі. — Між Берліном і Дубліном завели постійну воздушну комунікацію. — Латиський уряд підписав умову з одним американським підприємством, що вибудує біля Риги гидро-електричну стацію за 5 міл. дол., на рахунок коштів на матеріяли.

— **Найдений мілон.** Цими днями на одній паризькій вулиці парижанин Альбер Бльондо побачив на землі пакет. Коли він підняв його найшов там 11 чеків, виставлених на 1 міл. франків. Він прийшов до найближчого поліцая і сказав: Я саме найшов мілон на хіднику. Тому, що не маю тепер часу зайти до поліційного комісаріяту, прошу вас зайти до поліційного комісаріяту Дебліном завели постійну воздушну комунікацію підписати протокол.

— **Зоря відкриє всесвітню виставу в Шикаго.** Всесвітня вистава в Шикаго, в якій беруть участь також українці, перший раз в історії буде така, якої ніколи ще не було досі. Звичайно кожна всесвітня вистава, де вона не булаб, попописувалася величавими будівлями, архитектурою на зверх, а в середині всім тим, що найкращого людство того часу мало. Всесвітня вистава в Шикаго буде зовсім чим іншим. Будівлі будують найпримітивніші і найтанші, а рівночасно найпоказніші. Матеріялом в будові є цемент, залізо, папір і дерево. В нутрі тих будинків буде вистава столітнього поступу людства. Перед очима буде прогрес чоловіка минулих сто літ, тому-то та й вистава називається „Столітній Прогрес („Століття Поступу") і обіймає всі досягнення за період 100-літнього людського життя. Ця вистава буде теж відкрита в інший спосіб, ніж це практикувалося досі. Звичайно цісарі, президенти, міністри і т. п. приїздили відкривати виставу, а шикагівську всесвітню виставу відкриватиме небесна зоря, яка називається Арктур. Та зоря буде в тім часі віддалена від землі 40 світляних літ, а світло перебігає 186.600 миль на секунду. Світло цієї планети буде згущене на землі крізь скла телескопів так, що вона відкриє всесвітню виставу в Шикаго і пустить всі машини на виставі в рух. Отже 40 літ тому світло тієї планети почало бігти крізь безмежні простори вселенної 186.600 миль на секунду, щоби в 1933 році бути при відкриттю всесвітньої вистави, а тим і першої української вистави в Шикаго. („Америка").

— **Гренляндія йде на захід.** До Копенгаги повернув подорожник Кнут Расмусен, провідник наукової експедиції до Гренляндії. Він заявив між іншим, що на основі переведених на місці наукових дослідів ствердив непохитно про безупинне пересування цілої Гренляндії на захід. На протязі року Гренляндія віддалюється від нас на 20 метрів.

— **Служба Божа з Успенської церкви** буде трансмітована у вівторок 8. листопада в год. 9.45 львівською радіостацією. Співає хор Малої Семинарії під орудою дир. Котка.

— **В Українській Пораді Матерей, Ходоровського 15 приймають:** В діточих недугах д-р Туна-Надрага — щоденно від год. 9—10., — в дентистичній амбуляторії лікар-дентист Ірена Рибачек щоденно від год. 3.30—4.30 для дітей, від 4.30—5.30 для старших.

На пресовий фонд „Діла" зложили: п. Іван Бойдуник, Біскупиці зол. 7.—, п. інж. С. Юрченкович, Берестя н. Б. зол. 5.—, п. Мик. Сторожук, Мушина зол. 1.20, п. Гр. Матвійчук, Шипівці зол. 5.—, п. Роз. Будзінська, Заліщики зол. 6.—.

Дописи.

КОМАРНО. (**День преси. — Анкета читалень „Просвіти". — Розвязання одної читальні. — Заг. збори Філії „Сільського Господаря" в Комарні**). В неділю 23. жовтня ц. р. відбулися сходини понад 100 громадян Комарна в читальні „Просвіти", де адвокат О. Утриско виголосив реферат про значіння української преси. Референт подав коротко історію розвитку світової преси, перевів порівнання між українською пресою і пресою інших народів, а маючи евіденцію передплатників української незалежної преси як серед інтелігенції Комарна й околиці, так і серед міщанства й селянства суд. повіту Комарно, виказав невідрадний стан нашої преси, подав способи виходу з тяжкого положення та закінчив закликом збільшити число передплатників нашої преси. При кінці додав, що коли той невідрадний стан нашої преси в суд. повіті Комарно у скорому часі не поліпшиться, то одинокий спосіб на це публично оголосити імена тих інтелігентних родин, свідомих міщан та селян з Комарна й околиці, яких обовязком передплачувати українську пресу, а якої, на жаль, ще досі не мають. — Дня 24. жовтня ц. р. відбулася заходом філії „Просвіти" в Комарні анкета відпоручників читалень „Просвіти", на якій було численно заступлених 11 читалень. Делегат Гол. Виділу „Просвіти" зі Львова п. Петрик виголосив реферат про завдання „Просвіти" і начеркнув пляни освітньої праці в найбл. будуччині у філії і по читальнях. Відтак голова філії „Просвіти" адв. О. Утриско виголосив вдруге реферат про значіння української преси, взиваючи присутніх делегатів до її поширення по громадах. Виявязалась жива дискусія, в якій піднесено цілу низку домагань, а відтак рішено по думці кличa „Просвіти": „Одна родина — одна книжка" вжити енергійних заходів для поширення української книжки і преси в повіті. — З приводу розвязання „Сельроб-Єдности" переведено в суд. повіті Комарно багато ревізій та арештувань, при чім не обійшлось і без того, що по деяких селах безпідставно тягали чимало наших національно-свідомих одиниць, як у Горожанні Вел., Татаринові, Порічу Зал. та Комарні. У звязку з розвязанням Сельроб-Єдности староство в Рудках зарядженням з 26. 9. 1932 завісило діяльність читальні „Просвіти" в Татаринові, проти чого внесено до Воєвідства відклик. — Дня 1. листопада ц. р відбулися в Т-ві Залатковім звич. заг. збори філії „Сільського Господаря" в Комарні під головуванням посла Гр. Тершаківця. Не зважаючи на зливний дощ, який падав безперервно ще від попер. дня, явилось на збори 50 делегатів Кружків „С. Г." і членів „С. Г.". По переведенні всіх точок порядку зборів слідували два вельми цікаві реферати: „Про шовківництво" пп. проф. Филипчака і Чухрая зі Самбора, яких учасники зборів слухали з захопленням, заявляючи потім готовість у короткому часі почати акцію в напрямі розвою шовківництва в Комарні й околиці. Це тимбільше, що тут самі обставини цьому сприяють, а саме є тут морвові дерева та чимало ткачів, яким усміхається в будучности гарний заробіток.

СПОРТ.

УКРАЇНА—РЕКОРД 1:0 (1:0).

Змагання товариські. Перемогу України, яка виступила в ослабленому складі (Бутель; Міськів, Олійник; Підлісецький, Кіцила, Цимбала; Максимів, Гоцький I., Воробець Гоцький II., Вембінський (Лисяк), слід уважати за щасливу, бо добрий, щоправда, В-клясовий противник мав легку перевагу і заслужив на ремісовий вислід. Україна грала загалом слабше, як у попередніх змаганнях. Найліпшими змагунами з дружини були воротар Бутель і серед. помічник Кіцила. Також добре грав Воробець (зразу на середині нападу, де добув одинокі, рішаючі ворота, а відтак на обороні) і Цимбала. У Гоцького I. замітна поправа. На воротах Рекорду виступив б. грач лігової дружини I. Ф. Ц. (Катовиці) Спалек. Судіював слабо п. Куцічак. Видців понад 500.

УКРАЇНА II.—ЗОРЯ (Винники) 3:2 (0:1).

Резервова дружина України, зміцнена братами Бутелями, їздила до Винник, де розіграла товариські змагання зі сильним тамошнім клюбом Зорею. Склад України II. представляється ось так: Бутель; Вовк, Ніллес, Садовий, Бутель II., Сушко, Дачишин, Крушельницький, Мікльош, Сіх і Тихолів. Найліпшою частиною львівської дружини була поміч, де на перший плян вибивався Бутель II. Напад грав нерівномірно. Найліпшим грачем був тут чільник Мікльош, який вибивався своєю технікою і вмілістю вести напад. Крім нього на завагу заслуговує Крушельницький. Оборона в першій половині непевна, відтак розігралася. Воротар Бутель (який грав другий меч з черги) добрий. Ворота для України добули Бутель II. (з карного) і Мікльош. Судіював дуже добре п. Нусенблят. Видців 500.

ЗМАГАННЯ ЗА МИСТЕЦТВО ЛІГИ.

Львів: Чорні—Рух 6:1 (3:1). *Краків* Висла— Погонь 2:1 (1:1). *Варшава:* Варшавянка—Варта 2:1 (1:1) *Седльце.* Краковія—22. п. п. 2:2 (1:2).

Перша фінальна стріча за вхід до ліги: Подгуже—Легія (Познань) закінчилася ремісовим вислідом 1:1 (1:1).

ЗА ВХІД І СПАДОК У ЛЬВІВСЬКІЙ А-КЛЯСІ.

Станиславів: Станиславовія—Ревера 4:0 (2:0). *Ярослав:* Огніско—Ютшенка 2:2 (1:0).

За вдержання в А-клясі Б. Орел переміг Погонь I. Б. 2:0 (2:0). Гасмонея—Чорні I. Б. 3:0 (в. о.): У табелі веде Б. Орел (7 п.) перед Погонею I. Б. (5 п.), 3) Гасмонея (? п.) і 4) Чорні I. Б. (0 п.).

Листування Редакції.

Вп. Дописувачеві з Отинійщини: Допис за довгий, тепер уже спізнений, а до того є в ньому випади проти деяких людей. Просимо писати про наші досягнення на освітньо-культурному й економічному полі в повіті — без нападів на поодинокі особи. З допису помістимо тільки частину про працю філії „Просвіти".

Всіх Вп. Дописувачів просимо писати до нас коротко, звязко й виразно і тільки на одній стороні паперу. Факти про всякі зловживання, переслідування і т. п. подавати тільки після основної їх провірки.

Вп. Дописувачеві з Тернополя: У справі допомоги театрові ім. Тобілевича дістали ми майже одночасно два дописи. Містимо коротший.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 7. XI. 1932 р. за масло експортове та десерове пріма 3·00 зол., за літру молока 23—25 сот., літру сметани 0·90 зол., копу яєць 6·60 зол.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

ЛЬВІВ У СВІТЛІ. Третя виставка УФОТО. Листопад 1932. Катальог виставки Українського Фотографічного Товариства у Львові з ілюстраціями.

РЕЗОЛЮЦІЇ VII. КРАЄВОГО КООПЕРАТИВНОГО ЗІЗДУ. Львів 1932. Накладом РСУК. Бібліотека РСУК. ч. 31. Стор. 100, 16°.

ЖУРНАЛИ.

„КООПЕРАТИВНЕ МОЛОЧАРСТВО“, ілюстрований місячник, орган „Маслосоюзу“. Рік VII. Ч. 11. Львів, листопад 1932.

„ЖИТТЯ І ЗНАННЯ“, популярно-науковий місячник Т-ва „Просвіти“. Рік V. Ч. 14. Львів, листопад 1932. М. Обідний: Українська хата; Довжина залізн. шляхів світа; І. Крипякевич: З історії Жовкви; З історії часописів; З історії укр. гірництва; Жиди в Еспанії; Я. Паперник: Печера Доміца й подібні наші; М. Возняк: Зі селянських настроїв на подільському побережжі 1861 р.; М. Возняк: Переробка Антона Герцика з Вольтера; К. Чехович: Греко-кат. Духовна Академія; Е. Жарський: Водний розбишака; В. Дороошенко: Степан Васильченко; Історія „Просвіти“.

„НОВА ХАТА“, журнал для плекання домашньої культури. Рік VII. Ч. 11. Львів, листопад 1932. Зміст: О. Степанів — Гандзя Дмитерко; Н. Лівицька: Осіннє; У справі народньої ноші; Д. Біленька: Дещо про трізмаг; М. Кузикова: Як розвивається дитина; Н.: Джанет Гайнор про себе; А. Бурачинська: Колет і косметика; О. П.: Зміцвля квітів; Колет: „Паризька мода“; М. Ендорф: Мої пригоди в Японії; Ева: Обезпечення в подружжі; Ріжні вісти, Ілюстрації.

„KULTURA LWOWA“, miesięcznik poświęcony życiu, kulturze i sztuce. Redaktor naczelny: D-r Kazimierz Lewandowski, kierownik artystyczny prof. Antoni Markowski. Tom 1. Lwów, październik 1932.

„SLOVANSKY PREHLED“, sbornik pro poznavani politickeho, socialniho a kulturniho života slovanskych statu a narodu. Nr. 8. 1932. Rocnik XXIV. Praha. Redaktor dr. A. Frinta a dr. J. Slavik.

KULTURA LWOWA. Tom I. Zeszyt 1. Październik 1932.

PRZEGLĄD SPOŁECZNY. R. VI. Nr. 1930

SYMPOSION. Przegląd piśmiennictwa świata. R. I Październik 1932.

UN PEUPLE EN LUTTE. La Macedoine en detresse Bibliotheque de l' Association des Balkans Libres.

——o——

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Вівторок, 8. XI. год. 7.30 веч. „Ловці кемчугів“ (виступ Бандровської та Вісневського).

Середа, 9. XI. год. 7.30 веч. „Марія“.

Четвер, 10. XI. год. 7.30 веч. „Лякме“ опера).

Театр Ріжнородностей.

Вівторок, 8. XI. год. 7.30 веч. „Олімпія“ (Абон. 2).

Середа, 9. XI. год. 7.30 веч. „Так було й буде“ (вистава закуплена).

Концертове Бюро М. Тірка.

Вівторок, 8. листопада: V. Мистецький Концерт — Дрезденський Смичк. Квартет.

Кіна.

АПОЛЬО: „Павук“, „На окраїнах Сагари“.

АТЛЯНТІК: „Блакитна рапсодія“ (Дж. Гейнор, Чарлз Фарел).

КАСІНО: „Голос пустині“ (на осн. Оссендовського).

КОЛІСЕЙ: „Добра жінка“, ревія „Гумор кріпить“.

КОПЕРНИК: „Білява Венера“ (з Марленою Дітріх).

МАРУСЕНЬКА: „Білява Венера“ (з Марленою Дітріх).

МІРАЖ: „Усім вільно цілувати“ (Норма Шірер).

ОАЗА: „Вулиця осуджених душ“.

ПАЛЯС: „Ц. к. команда сердець“ (сценарій Рода-Роди).

ПАН: „У сумерках великого міста“.

ПАСАЖ: „Перехресний вогонь“ і додатки.

ПРОМІНЬ: „Легіон вулиці“ та ревія.

СТИЛЕВЕ: „Магараджева фаворита“.

УТІХА: „Мараду“.

ХИМЕРА: „Мовчазний ворог“, „Прокліп роду мандаринів“ (Анна Мей Вонг).

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО“!

Закордонне радіо.

Середа, 9. листопада 1932.

Братислава (278,8) 12.30, 19.20, 22.20 Концерт, **Гельсінгфорс** (368,1) 16.40 Віольончеля, 19.00 Арфа, **Рим** (441,2) 13.00 Музика, **Прага** (487) 15.30 Пісні, Ванечкова, **Відень** (517,2) 15.20 Фортепян, 17.00 Музика півночі, **Рига** (525,4) 19.05 „Пісня кохання“ оп. Штравса, **Будапешт** (550,5) 12.05 Циг. оркестра, **Харків** (937,5) 10.00, 15.00, 19.00 Концерт, 12.15 Українська музика, 14.30 Концерт для дітей, 16.35 Муз. літер. авдиція, 24.00 Нар. пісні.

Четвер, 10. листопада 1932.

Ляйпціг (259,3) 20.40 „Вільг. Тель“ песа Шілера, **Братислава** (278,8) 12.30 Концерт, 18.05 Спів, **Штутгарт** (360,6) 10.00 Пісні, **Гамбург** (372,2) 11.30 Концерт, **Букарешт** (394,2) 19.30 Опера, **Рим** (441,2) 20.45 Концерт під дир. Сельваджія, **Відень** (517,2) 11.30 Квартет, 17.00 Концерт, **Харків** (937,5) 10.00, 12.15, 15.00, 18.15 Концерт, 17.30 Гумор, 19.00 Нар. пісні.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 9. листопада 1932.

11.40 Огляд преси, 11.58 Час, 12.10, 15.50, 16.25 Грамофон, 13.20 Метеор. комунікат, 15.40 Господарський комунікат, 16.00 „Добраніч! ідемо спати!“, „Слонятко“ оп. для дітей, 16.40 „Зупа на цвяху“ авд., 17.00 Оркестра, 17.40 Балачка для працюючих кол, 18.00, 23.00 Танк. музика, Сільва рерум, 19.00 Всячина, 19.20 Рільнича скринька, 19.30 Поет. чвертьгодина (Виспянський), 20.00 Легка музика — пісоньки, 20.45 Авд. з варш. консерваторії, 21.30 Спорт, 22.00 На овиді, 22.15 Спів, Вронський (тенор), 22.40 „11. листопада в Польщі“ відч. в есперантській мові, 22.50 Комунікати.

Четвер, 10. листопада 1932.

11.40 Огляд преси, 11.58 Час, 12.10, 15.50 16.30 Грамофон, 12.30 Метеор. комунікат, 12.35 Шк. поранок із фільгармонії, 15.40 Господ. комунікат, 16.00 Авд. Блакитних. Радіо дітям, 16.15 Лекція фр. мови, 16.40 „Справа направи устрою в XVIII. ст. і упадок Польщі“, 17.00 Грамофон, Сільва рерум, 17.40 „Рільн. тиждень і рільн. кооперація“, 18.00 Концерт, польська музика, 18.50 Літер. балачка, 19.05 Всячина, грамофон, 19.20 Рільн. комунікат, 19.30 „Поворот із нім. полону“, 19.45 Прес. рад. денник, 20.00 Оркестра, 21.30 „Небожеська комедія“ Красінського, 23.00 Комунікати, 23.05 Танкова музика.

Присилайте передплату!

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Подяка. Невблаганна смерть забрала нам дня 28. X. 1932 р. нашого Найдорожчого Стрийка, емер. Радника Окружного Суду в Станиславові — Олексія Саляка. Отсією дорогою складає родина щиру подяку Високопреподобним Отцям за проводи тлінних останків Покійного на місце вічного спочинку, а саме: Впр. о. мітратові Базюкові, о. офіціялові Ковальському, о. канонікові Лободичові, о. деканові Винницькому, заст. деканів: о. Приймі і о. Радкевичеві, парохам: о. Волинцеві, о. Долгому, о. Дерешові, о. Кравчикові, о. Курчабі, о. Мельничинові, о. Піньковичеві, о. Сайкевичові, о. Тарнавському. А також за звеличання сумних похоронів прощальними промовами, а саме: о. деканові Винницькому від „Укр. Народного Дому“, о. Сайкевичові і о. Долгому, від комітету будови церкви і парохіян, о. канонікові Лободичові від Єпископату Станиславівського, о. Приймі, від Філії Т-ва „Просвіта“, д-рові Строницькому від кооперативи „Народна Торговля“, д-рові Назаркові від „УОН“, д-рові Волянському від політичних однодумців Станиславівщини, д-рові К. Трояновi, адв. в Ходорові від Пов. Комітету Українського Національно-Демократичного Обєднання, „Рідної Школи“ і всіх інших культурно-освітних і сільсько-господарських установ Ходорівщини, — та всім шкільним товаришам, приятелям і знайомим за слова співчуття та звеличання сумних похоронів своєю присутністю як: д-рові Шенфельдові, адв. зі Львова, радникам Кордубі і Самовичові з Бережан, радникові Барановському зі Станиславова, надрадникові Федусеві зі Львова, інжинірові Мудракові зі Львова, делегатам Земельного Банку Гіпотечного зі Львова, а саме: дир. Кульчицькому, і дир. Кривуцькому. Дальше щиро дякуємо Повітовому Старості в Бібрці за участь у похоронах, який крім того висказав щире співчуття від Повітової Ради Шкільної в Бібрці як і Головній Управі „Рідна Школа“ у Львові за слова потіхи. Місцевому хорові за зворушливий спів при панахиді і над могилою та за весь час сумних похоронів. Зокрема складаємо щиру подяку о. канонікові Долгому і д-рові Трояновi, адв. в Ходорова та дир. Василякові за підготовання і провід цілих похоронів, які завдяки їх заходам випали величаво. Рівнож сердечно дякуємо Вп. д-рові Білинському і д-рові Скочкові за дбайливу і щиру поміч лікарську в часі тяжкої безвихідної хороби Покійного. Накінець щире Спасибі усім учасникам, що своєю присутністю так достойно й гідно віддали останню прислугу Покійному. — Ходорів, дня 31. X. 1932 р. — **Родина.**

Пригадка. Пригадуємо членам Союзу Українських Адвокатів, що загальні збори **Львівської Палати Адвокатів** відбудуться в суботу, 12. листопада 1932 р., в годині 3. пополудні, у великій салі „Сокола“ у Львові при вул. Зіморовича 8, та що участь усіх товаришів адвокатів у цих зборах обовязкова. — **Президія Союзу Українських Адвокатів.** 791 1—1

Конкурс на плян павільону (внішний вид і внутрішний розподіл) для українського відділу Світової Вистави в Шикаго. Павільон має бути в українському стилі, 50 м. довжини, 33 м. ширини, півтора поверха високий (ев. вищий), збудований з деревляного матеріялу, з цементовим обкидом (стокко). — Ближчих інформацій уділить інтересованим секретар (Львів — Ринок 10/II). Клясифікацію проектів переведе у Львові призначене жірі. Про окончене прийняття проекту рішить Українська Корпорація Світової Вистави в Шикаго. Нагорода за проект 75 ам. долярів. Нагороджені проекти остають власністю У. К. С. В. в Шикаго. Проекти надсилати в замкненій коверті означеній гаслом включно до 15. грудня 1932, 12 год. в полудне, враз з адресою автора означеною в іншій коверті з тим самим гаслом. Ненагороджені проекти будуть звернені авторові за поданням гасла й адреси. — Український Комітет Допомоги Світовій Виставі в Шикаго: **Ілля Кокорудз**, голова, **Лев Ясінчук**, секретар.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

НАКИДКИ брокати від 3.80 зол., ковдри, постіль, фіранки, капи, портієри найдешевше **Фрайліх**, Львів, Сикстуська 21.

„КОСМЕО“, Миколая 7. Плекання цери. Електроліза. Насвітлювання. Масажі. Прекрасний манікір. 771 2—3

СТРІЛЕЦЬКІ ПІСНІ на мішаний хор Ярославенка по 2 золоті випуск продають книгарні. 777 2—2

ТОРБИНКИ жіночі зі шкіри — великий вибір — найдешевше в робітні римарсько-галянтерійній **М. Барера, вул. Сикстуська 2.** 370 17 33

ДВО-МІСЯЧНИЙ КУРС КРОЮ у вищій кравецькій школі починається від 12-го листопада. **Козловська**, Академічна 22.

УРЯДНИЧКА, старша, добре ситуована, навяже переписку в цілі матримоніяльній із старшим інтелігентним мущиною. Неанонімові зголошення з фотографією слати до Адміністрації „Діла“ під „Фатум“. 796 1-1

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.